

Załącznik 3. Wskaźniki na poziomie krajowym

Legenda:

Pozytywny trend zmiany wartości wskaźnika
Negatywny trend zmiany wartości wskaźnika
Brak zmiany wartości wskaźnika albo brak aktualnych danych

Cel główny. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców (SOR)

¹ *Environmental Performance Index*, <https://epi.envirocenter.yale.edu/>. Wskaźnik wydajności środowiskowej składa się z szeregu mierników dotyczących zdrowia środowiskowego (np. jakość powietrza, stan wód, wpływ środowiska na zdrowie ludzi) oraz zdrowotności i witalności ekosystemów (np. oczyszczanie ścieków, zanieczyszczenie azotanami, zmiana lesistości, zasoby ryb, ochrona gatunków, poziom emisji gazów cieplarnianych). Maksymalna wartość wskaźnika wynosi 100 i oznacza wysoką wydajność środowiskową.

² Dane będą dostępne w czerwcu 2020.

³ Pełna nazwa wskaźnika: stosunek liczby jednolitych części wód powierzchniowych o dobrym stanie monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach do wszystkich jcw monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach w danej kategorii wód: a) dla ocenionych jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych; b) dla ocenionych jednolitych części wód jezior.

⁴ Wzrost, w porównaniu z wartościami w roku bazowym, wartości procentowych określających stosunek liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora) o dobrym stanie monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach, do ogólnej liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora), monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach, przy jednoczesnym spadku wartości procentowych określających stosunek liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora) o złym stanie monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach do ogólnej liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora), monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach. Ze względu na projektowane zmiany, w stosunku do roku bazowego, w sposobie wykonywania ocen stanu wód powierzchniowych oraz prowadzony przez Komisję Europejską przegląd RDW brak możliwości podania precyzyjnej wartości procentowej wskaźnika.

⁵ Wzrost, w porównaniu z wartościami pośrednimi (2020), wartości procentowych określających stosunek liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora) o dobrym stanie monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach do ogólnej liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora) monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach, przy jednoczesnym spadku wartości procentowych określających stosunek liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora) o złym stanie monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach do ogólnej liczby jednolitych części wód powierzchniowych danej kategorii (rzeki i zbiorniki zaporowe lub jeziora), monitorowanych w ramach monitoringu diagnostycznego w ostatnich 6 latach. Ze względu na projektowane zmiany, w stosunku do roku bazowego, w sposobie wykonywania ocen stanu wód powierzchniowych oraz prowadzony przez Komisję Europejską przegląd RDW brak możliwości podania precyzyjnej wartości procentowej wskaźnika.

⁶ Wzrost, w porównaniu z wartościami w roku bazowym, wartości procentowych określających stosunek liczby jednolitych części wód podziemnych o dobrym stanie chemicznym do ogólnej liczby jednolitych części wód badanych w ramach monitoringu diagnostycznego.

⁷ Wzrost, w porównaniu z wartościami pośrednimi (2020), wartości procentowych określających stosunek liczby jednolitych części wód podziemnych o dobrym stanie chemicznym do ogólnej liczby jednolitych części wód badanych w ramach monitoringu diagnostycznego.

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość pośrednia (rok 2020)	Wartość docelowa (rok 2030)	Aktualna wartość
wskaźnik wydajności środowiskowej ¹ (Yale University, Columbia University, World Economic Forum)	pkt	64.11 (2018)	>65	>70	Brak danych ²
Cel: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego					
stosunek liczby jednolitych części wód powierzchniowych o dobrym stanie do ogólnej liczby jednolitych części wód ³ a) rzeki i zbiorniki zaporowe (GIOŚ-PMŚ)	%	a) 20% stan dobry, 80% stan zły (2015)	poprawa stanu ⁴	poprawa stanu w odniesieniu do wartości pośredniej ⁵	a) 2% – stan dobry, 98% – stan zły (2019)
b) jeziora		b) 37% stan dobry, 63% stan zły, (2015)			b) 16,9% stan dobry, 83,1% – stan zły (2019)
stosunek liczby jednolitych części wód podziemnych o dobrym stanie chemicznym do ogólnej liczby jednolitych części wód badanych w ramach monitoringu diagnostycznego (GIOŚ-PMŚ)	%	91,9 (2016)	poprawa stanu ⁶	poprawa stanu w odniesieniu do wartości pośredniej ⁷	Brak danych ⁸
odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej ⁹ a) w stosunku do ludności ogółem (GUS)	%	70,5 ¹⁰ (2017)	73,0	85,0	70,8 (2018)
b) w miastach		90,2 (2017)	-	-	90,3 (2018)
c) na obszarach wiejskich		40,8 (2017)	-	-	41,3 (2018)

⁸ Kolejny monitoring diagnostyczny został wykonany w roku 2019, zaś wyniki oceny stanu JCWPd będą dostępne w grudniu 2020 r. W latach 2017 i 2018 przeprowadzony był monitoring operacyjny wykonywany wyłącznie dla tych części wód, które są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

⁹ Wskaźnik nie dotyczy przydomowych oczyszczalni ścieków.

¹⁰ Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Gospodarka mieszkaniowa i komunalna → Urządzenia sieciowe → Korzystający z instalacji w % ogółu ludności.

odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków a) ogółem (GUS)	%	73,6 ¹¹ (2017)	75,0	86,0	74 (2018)
b) w miastach		94,5 (2017)	-	-	94,6 (2018)
c) na obszarach wiejskich		42,0 (2017)	-	-	42,9 (2018)
wskaźnik jakości powietrza ¹² (GIOŚ-PMŚ)	%	76,09 (2016)	21,7	0	45,65 (2019) ¹³
krajowy wskaźnik średniego narażenia na pył PM _{2,5} (GIOŚ-PMŚ)	µg/m ³	22 (2016)	18	18	- (2019) ¹⁴
liczba aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców, w których wartość wskaźnika średniego narażenia nie przekracza pułapu stężenia ekspozycji na pył PM _{2,5} na poziomie 20 µg/m ³ (GIOŚ-PMŚ)	szt.	11 (2016)	20	30	- (2019) ¹⁵
udział obszarów zdegradowanych w ogólnej powierzchni kraju (GUS)	%	0,03 (2017)	≤0,02	≤0,02	0,02 (2018) ¹⁶
Cel: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska					
lesistość kraju (GUS)	%	29,6 (2017)	30	31	29,6 (2018)
postęp w kierunku zrównoważonej gospodarki leśnej	%	95,7	96	99	96,3

¹¹ Województwa, w których wartość wskaźnika <70%: lubelskie, łódzkie, małopolskie, podlaskie, świętokrzyskie. Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Stan i ochrona środowiska → Oczyszczanie ścieków komunalnych → Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności. W 2018 r. województwa, w których wartość wskaźnika <70%: lubelskie, łódzkie, małopolskie, podlaskie, świętokrzyskie.

¹² Wskaźnik jakości powietrza = liczba stref z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀/ 46 stref, w których dokonuje się pomiaru)•100%.

¹³ Wskaźnik jakości powietrza obliczony na podstawie wstępnych wyników oceny jakości powietrza za 2019 r., przekazanych przez GIOŚ w I kwartale 2020 r., zgodnie z którymi przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ stwierdzone zostało w 21 strefach.

¹⁴ Obliczenie wskaźnika dla roku 2019 będzie możliwe w oparciu o wykonanie oceny jakości powietrza za rok 2019 w maju 2020, w oparciu o zweryfikowane serie pomiarowe pyłu PM_{2,5} z lat 2017-2019.

¹⁵ Obliczenie wskaźnika dla roku 2019 będzie możliwe w oparciu o wykonanie oceny jakości powietrza za rok 2019 w maju 2020, w oparciu o zweryfikowane serie pomiarowe pyłu PM_{2,5}.

¹⁶ Dane za 2019 r. będą dostępne pod koniec 2020 r.

17 (GUS)		(2017)			(2018)
procent obszarów Natura 2000 posiadających planistyczne instrumenty zarządzania ¹⁸ (GDOŚ)	%	50,76 (2016)	75	100	61 (2019)
wskaźnik liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego (FBI – Farmland Bird Index, rok 2000 = 100%) (GIOŚ-PMŚ)	%	79,98 (2017)	90	90	77,35 (2019)
poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych ¹⁹ (MŚ-DGO)	% wagowo	28 (2016)	50	-	36 (2018) ²⁰
poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych ²¹ (MŚ-DGO)	% wagowo	36 (2018)	50	60	Nie dotyczy ²²
liczba polskich technologii środowiskowych zweryfikowanych w ramach Systemu weryfikacji technologii środowiskowych (MŚ-DZM-wkse)	szt.	2 (2018)	5	10	3 (2019)
Cel: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych					

¹⁷ Wskaźnik określa procent powierzchni lasów, które mają zatwierdzoną dokumentację urzędzeniową w stosunku do całkowitej powierzchni gruntów leśnych. Do obliczenia wskaźnika przyjmuje się, że 100% lasów w zarządzie Lasów Państwowych oraz parków narodowych ma zatwierdzone plany urzędzenia lasów.

¹⁸ Wskaźnik jest wyrażony stosunkiem liczby obszarów Natura 2000, dla których zostały ustanowione plany zadań ochronnych i plany ochrony, do liczby wyznaczonych obszarów Natura 2000 ogółem na terenie Polski.

¹⁹ W związku z przyjęciem na forum Unii Europejskiej nowelizacji 6 dyrektyw z zakresu gospodarki odpadami w ramach tzw. Pakietu odpadowego, a następnie koniecznością transpozycji wypracowanych przepisów, wskaźnik ten będzie zastąpiony innym wskaźnikiem, tj. poziomem przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

²⁰ Brak danych za 2019 r. Dane za 2019 r. powinny być dostępne w terminie do 31 stycznia 2021 r.

²¹ Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 109) wprowadzono nowe cele do osiągnięcia od 2025 r., tj. poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W związku z tym nie będzie wartości bazowej oraz wartości dla 2020 r.

²² Zgodnie z obowiązującymi przepisami poziom za rok 2019 jest wyliczany w odniesieniu do czterech frakcji odpadów komunalnych (wiersz powyżej). Poziom dla wszystkich odpadów komunalnych wyliczany będzie za rok 2020 w roku 2021.

pojemność obiektów małej retencji wodnej (MGMiŻŚ)	dam ³	826 034,2 (2016)	832 000	844 836	846 693,53 (2018) ²³
odsetek mieszkańców polskich miast objętych miejskimi planami adaptacji (MŚ-DZM-wizr)	%	0 (2015)	30	60	40 (2019)
powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach (GUS)	ha	49954,8 (2017)	zmniejszenie dynamiki spadku	wzrost w odniesieniu do wartości bazowej wskaźnika	50259,4 (2018)
powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach w stosunku do powierzchni ogólnej (GUS)	%	2,3 ²⁴ (2017)	nie mniej niż 2,0 w każdym województwie	powyżej 2,3 w każdym województwie	2,3 ²⁵ (2018)
dynamika emisji gazów cieplarnianych (1990=100) (DPK-KOBiZE)		84,9 (2016)	82,9 ²⁶	77,1 ²⁷	86,9 (2019)
długość linii brzegowej zabezpieczonej w ciągu roku przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza (MGMiŻŚ)	km	7,6 (2016)	nie mniej niż 7,0	nie mniej niż 8,0	33,49 (2019)

²³ Brak danych za 2019 r. Dane za 2019 r. będą dostępne pod koniec maja 2020 roku.

²⁴ Średnia krajowa (województwa, w których powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach wynosi 2 lub mniej % powierzchni ogólnej: opolskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie).

²⁵ Średnia krajowa (województwa, w których powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach wynosi 2 lub mniej % powierzchni ogólnej: opolskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie).

²⁶ Na podstawie projekcji emisji zawartych w *Siódmym raporcie rządowym i Trzecim raporcie dwuletnim* (NC7-BR3 2017). Powstały nowe projekcje emisji na potrzeby Czwartego raportu dwuletniego (BR4) w XII 2019 r. w dwóch scenariuszach i różnią się od tych wskazanych w PEP2030. Prognozowana wartość wg scenariusza „z dodatkowymi działaniami” (WAM) wyniosłaby dla 2020: 80,9.

²⁷ Na podstawie projekcji emisji zawartych w *Siódmym raporcie rządowym i Trzecim raporcie dwuletnim* (NC7-BR3 2017). Powstały nowe projekcje emisji na potrzeby Czwartego raportu dwuletniego (BR4) w XII 2019 r. w dwóch scenariuszach i różnią się od tych wskazanych w PEP2030. Prognozowana wartość wg scenariusza „z dodatkowymi działaniami” (WAM) wyniosłaby dla 2030: 70,8.